

බැඳීම #11

පරිසර විෂයභාර අමාත්‍යාංශය විසින් සහභාගීත්ව ආකාරයකින් දේශගුණික විපර්යාස අභියෝගයන් ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තියට සහ පනතට සවිස්තරාත්මකව ඇතුළත් කිරීම

2019 මාර්තු 01 – 2021 අගෝස්තු 31

ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මූලික වන ආයතනය/ පුද්ගලයා	පරිසර විෂය භාර අමාත්‍යාංශය
බැඳීම පිළිබඳ විස්තරය	
බැඳීම මගින් අවධානයට ලක්කරන්නා වූ මහජන ගැටළුව කුමක්ද?	පසුගිය දශකයක් වැනි කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකාව දරුණු කාලගුණික තත්වයන්ට මුහුණ දුන් අතර දීර්ඝ කාලීනව පවතින නියං, ගංවතුර සහ නාය යැම් වැනි සිද්ධීන් කාලයත් සමඟ වර්ධනය වෙමින් උග්‍ර ගැටළු බවට පත්ව ඇත. දේශගුණය ආශ්‍රිත උවදුරු රට පුරාම සැලකිය යුතු අන්දමින් බලපාන අතර විශේෂයෙන්ම ආපදා ඇතිවීමේ ප්‍රවණතාවය ඉහළ දිස්ත්‍රික්කයන්හි දුප්පත් ජනතාව මෙන්ම ග්‍රාමීය කෘෂිකාර්මික ජනගහණය මින් බලපෑමට ලක්වේ. මධ්‍යම හා දීර්ඝකාලීන සංවර්ධන සැලසුම් වෙනුවෙන් වෙන් කරන ලද රාජ්‍ය මුදල්, ස්වභාවික ආපදා හේතුවෙන් වන ජීවිත හානි හා ජීවනෝපාය අහිමිවීම්, දේපළ හානි හා අවතැන්වීම් ආදිය වෙනුවෙන් සපයනු ලබන සහන හා මූල්‍ය ආධාර වෙත යොමු කිරීමට සිදුවීම නිසා රාජ්‍ය මුදල් මතද පීඩනයක් එල්ල වේ. ඇතැම් ආපදාවන් ඇතිවීමට හේතු වී ඇත්තේ දේශගුණික විපර්යාසයන් පිළිබඳව සැලකිල්ලක් නොදක්වමින් අනුවිතව සිදුකරන ලද සැලසුම් ක්‍රියාවලීන් හේතුවෙනි. දැනට භාවිතවන ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තිය සහ පනත මගින් ප්‍රමාණවත් පරිදි දේශගුණික විපර්යාස සම්බන්ධ ගැටළු ආමන්ත්‍රණය නොවේ.
බැඳීම කුමක්ද?	පවතින ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තිය සහ පනතෙහි දේශගුණික විපර්යාසයන් පිළිබඳව විශේෂයෙන්ම අවධානය යොමු කිරීම සඳහා සහ දේශගුණික විපර්යාසයන්වලට අනුවර්තනය වීමට සහ ඒවා අවම කරගැනීම සඳහා නිර්දේශ සැකසීම මෙම බැඳීම මගින් අරමුණු කෙරේ. දේශගුණික විපර්යාසයන්වලට අවධානය යොමු කරමින් ඒ සඳහා අනුවර්තනය වීමට සහ අවම කිරීමට නිර්දේශ සැකසීමට හැකිවන පරිදි සියළු පාර්ශවයන් සමඟ සාකච්ඡාකොට පවතින ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තිය සහ පනත සමාලෝචනය කර සංශෝධනය කිරීමට පරිසරය විෂයභාර අමාත්‍යාංශය විසින් කටයුතු කරනු ඇත.
මෙම මහජන ගැටළුව විසඳීම සඳහා හඳුනාගත් බැඳීම දායක වන්නේ කෙසේද?	දැනට පවතින ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තිය සහ පනත 2003 මගින් ප්‍රමාණවත් පරිදි දේශගුණික විපර්යාස සම්බන්ධ ගැටළු ආමන්ත්‍රණය නොවන බව හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව මෙම බැඳීම හරහා දේශගුණික විපර්යාස සම්බන්ධයෙන් පුළුල් ලෙස අවධානය ලක්වන පරිදි ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තිය සහ පනත සංශෝධනය කෙරෙනු ඇත. දේශගුණික විපර්යාසයන් හේතුවෙන් ඇතිවන අවදානම සැලකිල්ලට ගනිමින්, විශේෂයෙන්ම දරිද්‍ර හා අවදානම් කණ්ඩායම් මත ඇතිවන බලපෑම අඩුකිරීම පිණිස පරිසර ආරක්ෂණය සහ ආපදා කළමනාකරණය සඳහා ඉහළ මට්ටමේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතාවයක් මේ තුළින් ලැබෙනු ඇත. තවද, ආපදා වළක්වා ගැනීම සහ අපහසුතාවයන් මග හරවා ගැනීමට හැකිවන සේ කෙටි, මධ්‍යම හා දීර්ඝ කාලීන ලෙස දේශගුණය වෙනස් වන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ තොරතුරු සැලසුම් කිරීමේ සහ තීරණ ගැනීමේ නිරත පුද්ගලයින් සතුව තිබිය යුතුය.
මෙම බැඳීම විවෘත රාජ්‍ය හවුල්කාරීත්ව අගයන්ට අදාළ වන්නේ ඇයි?	රජයේ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයේ දී පුරවැසි හඬට ඉඩකඩ සැලසීම සහ පුරවැසි ජීවිත කෙරෙහි බලපාන රජයේ තීරණ ගැනීමවලදී තම අදහස් එයට එක් කිරීමට අවස්ථාවක් ලබා දීම නිසා මෙම බැඳීම හරහා පුරවැසි සහභාගීත්වය ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.

අමතර විස්තර		මොන්ට්‍රියෙල් සන්ධානය යටතේ ඇති අවශ්‍යතාවයන් සියල්ල ශ්‍රී ලංකාව විසින් සපුරා ඇති අතර තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක 13 සහ සෘජුව සහ වක්‍රව දේශගුණික විපර්යාසය කෙරෙහි බලපාන අනෙකුත් ඉලක්ක සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සකස් කෙරේ. දේශගුණික විපර්යාස හේතුවෙන් මතුවන තර්ජන කෙරෙහි ගෝලීය ප්‍රතිචාරය ශක්තිමත් කරන්නා වූ පැරිස් සම්මුතිය ද ශ්‍රී ලංකාව විසින් අත්සන් තබා අපරානුමත කර ඇත. මෙම බැඳීම මගින් 2005 ආපදා කළමනාකරණ පනත; තිරසර ශ්‍රී ලංකාවක්: දැක්ම සහ උපාය මාර්ගික ගමන් මග කෙටුම්පතෙහි සහ 2025 දැක්මෙහි දැක්වෙන නිර්දේශ සහ බැඳීම්; ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රවර්ධනය කෙරෙයි.	
බැඳීම සපුරාලීම සඳහා ඉලක්කගත ක්‍රියාකාරකම්		ආරම්භක දිනය	අවසන් දිනය
1. ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අඩුපාඩු මෙන්ම දේශගුණික විපර්යාසයන්වලට අනුවර්තනය වීම සහ අවම කරගැනීම සඳහා වැඩිදියුණු කරගත යුතු ක්ෂේත්‍ර හඳුනා ගැනීම සඳහා පවතින ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තිය සමාලෝචනය කිරීමේ අරමුණින් සියළු පාර්ශවයන් සම්බන්ධකර ගනිමින් පුළුල් ලෙස සාකච්ඡා පැවැත්වීම.		2019 මාර්තු	2019 ජූනි
2. දේශගුණික විපර්යාස අංග පිළිබඳව පුළුල් අවධානයක් යොමු කරන්නාවූ නව ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තියක් සහභාගීත්ව ස්වභාවයකින් සකස් කිරීම		2019 ජූලි	2020 ජූනි
සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු			
ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයෙන් වගකිව යුතු පුද්ගලයාගේ නම		මහින්ද ගුණරත්න මහතා	
තනතුර, දෙපාර්තමේන්තුව		අධ්‍යක්ෂ (ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් හා මෙහෙයුම්), මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය	
විද්‍යුත් තැපෑල ලිපිනය සහ දුරකථන අංකය		විද්‍යුත් තැපෑල : pmgun@gmail.com ස්ථාවර දුරකථනය : 01122034150ජංගම දුරකථනය : 0715861297	
සම්බන්ධවන අනෙකුත් පාර්ශවයන්	රාජ්‍ය අංශයෙන් සම්බන්ධවන පාර්ශවයන්	පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතේ පවතින ආයතන; කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව; ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය; ජාතික ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතනය	
	සිවිල් සමාජයීය සංවිධාන, පුද්ගලික අංශය, බහුපාර්ශවීය අංශ හා අනෙකුත් ක්‍රියාකාරී කමිටු	පරිසරය සම්බන්ධ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, විශ්ව විද්‍යාල ආදිය, වාණිජ මණ්ඩල	